

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2015. gada 22. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Pasta pārskaitījuma pakalpojums — Direktīva 97/67/EK — Piemērošanas joma — Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiek piešķirtas ekskluzīvas pasta pārskaitījuma pakalpojuma sniegšanas tiesības — Valsts atbalsts — Saimnieciskā darbība — Vispārējās ekonomiskas nozīmes pakalpojumi

Lieta C-185/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 9. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 14. aprīlī, tiesvedībā

“EasyPay” AD,

“Finance Engineering” AD

pret

Ministerski savet na Republika Bulgaria,

Natsionalen osiguriteln institut.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Likurģs [*C. Lycourgos*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Alekseev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 4. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— “EasyPay” AD vārdā – B. Grigorov, direktors,

— Natsionalen osiguriteln institut vārdā – B. Petkov, direktors,

— Bulgārijas valdības vārdā – E. Petranova un D. Drambozova, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Koleva*, kā arī *R. Sauer* un *C. Vollrath*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvas 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV L 15, 14. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK (OV L 52, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 97/67”), kā arī LESD 106. un 107. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā “*EasyPay*” AD un “*Finance Engineering*” AD pret *Ministerski savet na Republika Bulgaria* (Bulgārijas Republikas Ministru padome, turpmāk tekstā – “Ministru padome”) un *Natsionalen osiguritelten institut* (Valsts sociālā nodrošinājuma institūts, turpmāk tekstā – “Institūts”) jautājumā par noteiktu Dekrēta par pensijām un apdrošināšanas stāžu (*Naredba za pensite i osiguritelniya stazh*, turpmāk tekstā – “dekrēts”) pantu atcelšanu vai to atzīšanu par spēkā neesošiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Atbilstoši Direktīvas 97/67 1. pantam:

“Ar šo direktīvu paredz kopējus noteikumus, kas attiecas uz:

- pasta pakalpojumu sniegšanas nosacījumiem,
- vispārējā pasta pakalpojuma sniegšanu Kopienā,
- vispārējā pakalpojuma finansēšanu saskaņā ar nosacījumiem, ka nodrošina šā pakalpojuma pastāvīgu sniegšanu,
- vispārējā pakalpojuma sniegšanas tarifu principiem un uzskaites caurskatāmību,
- vispārējā pakalpojuma kvalitātes standartu noteikšanu un tādas sistēmas izveidi, ar ko nodrošina atbilstību minētajiem standartiem,
- tehnisko standartu saskaņošanu,
- neatkarīgu valsts regulatīvo iestāžu izveidi.”

- 4 Šīs direktīvas 2. pantā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā tiek piemērotas šādas definīcijas:

- 1) “Pasta pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas saistīti ar pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un sadali;

[..]

- 4) “Savākšana” ir pasta sūtījumu savākšana, ko veic pasta pakalpojumu sniedzējs;
- 5) “Piegāde” ir process no šķirošanas piegādes centrā līdz pasta sūtījumu piegādei adresātiem;
- 6) “Pasta sūtījums” ir adresēts sūtījums galīgajā formā, kādā pasta pakalpojumu sniedzējiem tas jānogādā. Papildus korespondencei šādi sūtījumi ir arī, piemēram, grāmatas, katalogi, laikraksti, periodiskie izdevumi un pasta pakas, kurās ir preces ar komercvērtību vai bez tās;
- 7) “Korespondence” ir rakstveida paziņojums uz jebkura veida fiziskā nesēja, kas jāpārsūta un jāpiegādā adresē, kuru uz paša sūtījuma vai uz tā iesaiņojuma norādījis sūtītājs. Grāmatas, katalogi, avīzes un periodiskie izdevumi nav uzskatāmi par korespondenci;

[..].”

- 5 Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmuma 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV 2012, L 7, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “PVTN lēmums”), 2. pantā ir noteikts:

“1. Šo lēmumu piemēro valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kas piešķirta uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kā minēts [LESD] 106. panta 2. punktā, un kas ietilpst vienā no turpmāk minētajām kategorijām:

- a) kompensācija, kas nepārsniedz gada summu 15 miljonus euro par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu jomās, kas nav transports un transporta infrastruktūra.

[..]

2. Šis lēmums ir piemērojams tikai tad, ja periods, kurā uzņēmumam uzticēts sniegt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi nepārsniedz desmit gadus. Ja pilnvarojuma periods pārsniedz desmit gadus, šis lēmums ir piemērojams tikai tiktāl, cik no pakalpojuma sniedzēja tiek prasīts vērā ņemams ieguldījums, kas ir jāamortizē ilgākā periodā saskaņā ar vispārpieņemtiem grāmatvedības principiem.

[..].”

- 6 Šī lēmuma 3. pantā par saderību un atbrīvojumu no paziņošanas pienākuma ir noteikts:

“Valsts atbalsts kompensācijas par sabiedriskajiem pakalpojumiem veidā, kas atbilst šajā lēmumā paredzētajiem nosacījumiem, ir saderīgs ar kopējo tirgu un ir atbrīvots no iepriekšējas paziņošanas pienākuma, kas paredzēts [LESD] 108. panta 3. punktā, ja tas atbilst arī prasībām, kas izriet no [LESD] vai Savienības nozaru tiesību aktiem.”

- 7 PVTN lēmuma 10. pantā par pārejas noteikumiem ir paredzēts:

“Šo lēmumu piemēro individuālam atbalstam un atbalsta shēmām šādi:

- a) visas atbalsta shēmas, kas ieviestas pirms šā lēmuma spēkā stāšanās, kas bija saderīgas ar iekšējo tirgu un atbrīvotas no paziņošanas prasības saskaņā ar [Komisijas 2005. gada 28. novembra] Lēmumu 2005/842/EK [par [LESD] 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz

kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 67. lpp.)), arī turpmāk ir saderīgas ar iekšējo tirgu un atbrīvotas no paziņošanas prasības par vēl diviem gadiem;

[..].”

- 8 Saskaņā ar šī lēmuma 11. pantu “Lēmumu 2005/842/EK atceļ”.
- 9 PVTN lēmuma 12. pantā ir noteikts, ka “šis lēmums stājas spēkā 2012. gada 31. janvārī”.

Bulgārijas tiesības

- 10 Saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma kodeksa (*Kodeks za sotsialno osiguriavane*) 106. pantu noteikumi par šī kodeksa 6. nodaļas “Obligātā vecuma pensijas apdrošināšana” piemērošanu un vecuma pensiju izmaksu tiek noteikti Ministru padomes pieņemtā aktā.
- 11 Saskaņā ar Ministru padomes 2000. gada 10. martā pieņemtā Dekrēta Nr. 30 50. pantu “pensijas un to piemaksas [Institūta] reģionālās nodaļas izmaksā ar pasta nodaļu un iekšzemes banku starpniecību [..]”.
- 12 Dekrētā 51. pantā ir precizēts, ka “pasta nodaļas pensijas un to piemaksas izmaksā pensionāru pastāvīgajā vai attiecīgā brīža pieraksta vietā dekrēta noteikumos paredzētajā kārtībā”.
- 13 Dekrēta 54. panta 1. punktā ir noteikts, ka “[Institūta] reģionālā nodaļa katram pensionāram izsniedz izmaksas orderi, uz kuru pamatojoties pasta nodaļā viņam tiek izmaksāta pensija (pensijas) un to piemaksas. Pensijas saņēmēja ikreiz parakstītajam izmaksas orderim ir veikta maksājuma apliecinājuma funkcija”.
- 14 Dekrēta 58. pantā ir noteikts:
- “[Institūts] regulāros laika intervālos pārskaita [*Balgarski poshti*] EAD (turpmāk tekstā – *Balgarski poshti*) reģionālajai nodaļai pensiju un to piemaksu izmaksai vajadzīgās naudas summas, tā, lai tiktu nodrošināta to laicīga izmaksa. [..]”
- 15 Dekrēta 92. pantā ir noteikts:
- “(1) [Institūta] reģionālā nodaļa pārskaita pensiju izmaksai paredzētās naudas summas uz *Balgarski poshti* reģionālās nodaļas kopējo kontu. [Institūta] reģionālo nodaļu un *Balgarski poshti* reģionālo nodaļu savstarpējie norēķini saistībā ar attiecīgajā mēnesī izmaksātajām pensijām tiek nokārtoti līdz tā paša mēneša beigām.
- (2) [Institūts] ar savas reģionālās nodaļas starpniecību maksā *Balgarski poshti* reģionālajām nodaļām 8,5 tūkstošdaļas no attiecīgajā mēnesī izmaksājamo pensiju summas par padarīto darbu saistībā ar pensiju izmaksu, izmantojot pasta nodaļu tīklu. Šī summa tiek pārskaitīta vēlākais līdz nākamā mēneša 7. datumam.
- (3) Par 2. punktā minēto naudas summu maksājamo pievienotās vērtības nodokli [Institūta] reģionālā nodaļa pārskaita *Balgarski poshti* reģionālajai nodaļai kopā ar 2. punktā minēto naudas summu.
- (4) 2. un 3. punktā minētie pārskaitījumi tiek veikti, pamatojoties uz rēķinu, ko *Balgarski poshti* reģionālā nodaļa izraksta pēc pensiju izmaksāšanas mēneša laikā.
- (5) Gadījumā, ja pasta nodaļas darbinieka kļūdas dēļ pensija tiek izmaksāta kļūdaini, *Balgarski poshti* reģionālā nodaļa to atmaksā [Institūta] reģionālajai nodaļai. [..]”

- 16 Saskaņā ar Likuma par pasta pakalpojumiem (*Zakon za poshtenske usluge*), grozītajā redakcijā (turpmāk tekstā – “Likums par pasta pakalpojumiem”), 4. pantu “pasta pakalpojumi aptver universālo pasta pakalpojumu, kā arī pasta pakalpojumus, kas nav universālais pakalpojums”.
- 17 Likuma par pasta pakalpojumiem 25. panta 2. punktā ir noteikts:
“Pasta operatoram, kuram ir uzticēts pienākums sniegt universālo pasta pakalpojumu, drīkst sniegt arī citus pakalpojumus šajā likumā noteiktajā kārtībā, kā arī veikt citas darbības, kuras ietilpst tās saimnieciskajā darbībā komercsabiedrības statusā.”
- 18 Minētā likuma 29.b pantā ir precizēts:
“Pasta operators, kuram ir uzticēts pienākums sniegt universālo pasta pakalpojumu, organizē savu darbību un kārtro ar to saistīto grāmatvedību saskaņā ar piemērojamajiem grāmatvedības standartiem, un piemēro izmaksu sadales sistēmu gan kopumā attiecībā uz komercsabiedrību, gan arī analītiski un atsevišķi attiecībā uz:
1. universālo pasta pakalpojumu atbilstoši pakalpojuma veidam;
 2. pasta pārskaitījumiem;
 3. pie universālā pakalpojuma nepiederošajiem pasta pakalpojumiem saskaņā ar 38. panta 1.–3. punktu;
 4. citām komercdarbībām.”
- 19 No Likuma par pasta pakalpojumiem 38. panta izriet, ka pasta pakalpojumi, kas nav universālais pakalpojums, ietver:
1. pasta tiešās reklāmas pieņemšanu, transportu un piegādi;
 2. pakalpojumus saskaņā ar 3. panta 2. punktu;
 3. kurjera pakalpojumus;
 4. pasta pārskaitījumus.”
- 20 Saskaņā ar Likuma par pasta pakalpojumiem 39. panta 3. punktu individuāla licence šī likuma nozīmē ir individuāls administratīvs akts, kas tostarp tiek izdota pasta pārskaitījumiem.
- 21 Šī paša likuma papildnoteikumu 1. panta 9. punktā ir noteikts, ka “pasta pārskaitījumi” ir tādi pakalpojumi naudas summu pārskaitīšanai no pārskaitītāja pārskaitījuma saņēmējam ar papīra dokumenta starpniecību, kurus sniedz ar pasta operatora, kam ir 39. panta 3. punktā paredzēto pakalpojumu sniegšanas licence, starpniecību”.
- 22 Saskaņā ar šī likuma pārejas un nobeiguma noteikumu 70. punktu “pasta operators, kuram saskaņā ar 24. pantu ir noteikts pienākums sniegt universālo pasta pakalpojumu, 15 gadu laikposmā, skaitot no šī likuma izsludināšanas datuma *Darzhaven vestnik* [(Oficiālais Vēstnesis) 2010. gada Nr. 102, spēkā no 2010. gada 30. decembra], ir komercsabiedrība [“*Balgarski poshti*”].

Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi

- 23 Ministru padome ar 2000. gada 10. marta lēmumu pieņēma dekrētu, kas stājās spēkā 2000. gada 1. janvārī. Šajā dekrētā ir noteikts, ka vecuma pensijas izmaksā Institūta reģionālās iestādes ar iekšzemes banku un valsts pasta operatora *Balgarski poshti* pasta nodaļu starpniecību, turklāt šis pasta operators ir vienpersonas komercsabiedrība, kuras visas kapitāldaļas pieder valstij. Šie pasta pārskaitījumi ietver vecuma pensiju izmaksu gan pasta nodaļās, gan pasta darbinieku veiktās izmaksas pensijas saņēmēja dzīvesvietā. Dekrēta pieņemšanas datumā *Balgarski poshti* saskaņā ar Likumu par pasta pakalpojumiem bija pilnvarota nodrošināt universālo pasta pakalpojumu, kas ietvēra arī pasta pārskaitījumus.
- 24 Pēc minētā likuma grozīšanas pasta pārskaitījumi kopš 2009. gada 3. novembra vairs nav iekļauti universālajā pasta pakalpojumā. *“EasyPay” AD* un *“Finance Engineering” AD* ir uzņēmumi, kuriem ir Telekomunikāciju regulatīvās komisijas izdota licence pasta pārskaitījumu pakalpojumu sniegšanai. Tāpēc šie uzņēmumi uzskata, ka, ar dekrētu piešķirot *Balgarski poshti* ekskluzīvas tiesības veikt vecuma pensiju izmaksu ar pasta pārskaitījumiem, tiek ierobežotas viņu kā pasta operatoru tiesības un aizskarta brīva konkurence.
- 25 Ministru padome apgalvo, ka vecuma pensiju piešķiršana un izmaksāšana ir daļa no valsts funkcijām sociālā nodrošinājuma jomā un tāpēc tā nav kvalificējama kā saimnieciskā darbība. *Balgarski poshti* esot ar tiesību aktu pilnvarota nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu, kas neietilpstot konkurences tiesību piemērošanas jomā. Ministru padome piebilst, ka šai sabiedrībai visā Bulgārijas teritorijā ir filiāļu tīkls, tostarp teritorijās ar zemu apdzīvotības blīvumu.
- 26 Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka ar Sociālā nodrošinājuma kodeksa 106. pantu Ministru padomei ir dota iespēja izvēlēties sabiedrību, kura vislabāk atbilst sabiedrības vajadzībām, un no tā secinājusi, ka *“EasyPay” AD* un *“Finance Engineering” AD* celtās prasības ir jānoraida kā nepamatotas. Par to puses iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā.
- 27 Šādos apstākļos *Varhoven administrativen sad* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai ir jāuzskata, ka uz tādu pasta pakalpojumu kā pasta pārskaitījuma pakalpojums, ar kuru naudas summas no nosūtītāja, kas šajā gadījumā ir valsts, tiek pārskaitītas saņēmējam – personām, kurām pienākas sociālie pabalsti, neattiecas Direktīvas 97/67 piemērošanas joma un tādejādi uz to attiecas LESD 106. un 107. pantā ietvertās tiesību normas?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai LESD 106. un 107. pants ir jāinterpretē tādejādi, ka ar tiem netiek pieļauts brīvas konkurences ierobežojums, sniedzot tādu pasta pakalpojumu kā aprakstītais pasta pakalpojums, ja tas tiek pamatots ar primāriem apsvērumiem, kas ir saistīti ar pilsoņu konstitucionālo pamattiesību nodrošināšanu un valsts sociālo politiku, un ja turklāt pakalpojums pēc tā rakstura var tikt kvalificēts kā pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, ja vien pakalpojuma sniedzēja saņemtā atlīdzība ir kompensācija, kas nepārsniedz PVTN lēmuma 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikto apmēru?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 28 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīva 97/67 ir jāinterpretē tādējādi, ka pasta pārskaitījumu pakalpojums, ar kuru nosūtītājs, šajā gadījumā valsts, saņēmējam nosūta naudas summas ar tāda operatora starpniecību, kuram uzticēts universālais pasta pakalpojums, ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā.
- 29 Jāatgādina, ka Direktīvas 97/67 2. panta 1. punktā ir izsmelīgi uzskaitīti pakalpojumi, uz kuriem attiecas “pasta pakalpojuma” jēdziens šīs direktīvas izpratnē, un tie ir pakalpojumi, kas saistīti ar pasta sūtījumu savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un sadali. Turklāt minētā panta 6. punktā ir detalizēti raksturots, kas šīs direktīvas izpratnē ir jāsaprot ar “pasta sūtījumu”.
- 30 Nedz Direktīvas 97/67 2. pantā, nedz kādā citā tās noteikumā nav minēti finanšu pakalpojumi, tostarp tādi, ko pasta pakalpojumu sniedzēji sniedz papildus (šajā ziņā skat. spriedumu *Asempre un Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 31. punkts).
- 31 Vēl ir jāprecizē, ka, ņemot vērā šī Direktīvas 97/67 noteikuma precīzo un ierobežojošo raksturu, nav pieņemama tā paplašināta interpretācija, kuras rezultātā šīs direktīvas piemērošanas joma tiktu attiecināta uz situācijām, kuras tajā nav minētas (šajā ziņā skat. spriedumu *Asempre un Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 32. punkts).
- 32 Līdz ar to ir nopriests, ka pasta pārskaitījumu pakalpojumi, kuru ietvaros, izmantojot valsts pasta tīklu, maksājumi fiziskām vai juridiskām personām tiek veikti citas personas vārdā un uzdevumā, nav ietverti Direktīvas 97/67 piemērošanas jomā (skat. spriedumu *Asempre un Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería*, C-240/02, EU:C:2004:140, 34. punkts).
- 33 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 97/67 ir jāinterpretē tādējādi, ka pasta pārskaitījumu pakalpojums, ar kuru nosūtītājs, šajā gadījumā valsts, saņēmējam nosūta naudas summas ar tāda operatora starpniecību, kuram uzticēts universālais pasta pakalpojums, neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā.

Par otro jautājumu

- 34 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts tādām uzņēmumam kā pamatlietā piešķir ekskluzīvas tiesības veikt vecuma pensiju maksājumus, izmantojot pasta pārskaitījumu.
- 35 Iesākumā ir jāatgādina, ka, lai pasākumu kvalificētu par valsts atbalstu, ir jābūt izpildītiem visiem LESD 107. panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem. Proti, pirmkārt, tam jābūt valsts piešķirtam vai no valsts līdzekļiem piešķirtam. Otrkārt, šim pasākumam jābūt tādām, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, tam jābūt tādām, ar ko saņēmējam tiek dota priekšrocība. Ceturtkārt, tam jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus (skat. spriedumu *Libert u.c.*, C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 74. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 36 Lai pasākumu kvalificētu par valsts atbalstu, LESD 107. panta 1. punktā it īpaši tiek prezumēta uzņēmumam dotas priekšrocības esamība.

- 37 Šajā ziņā pirmām kārtām ir jāuzsver, ka, pirmkārt, Savienības konkurences tiesību piemērošanas kontekstā uzņēmuma jēdziens ietver visas struktūras, kas veic saimniecisku darbību neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansējuma veida. Otrkārt, saimnieciska darbība ir visu veidu darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu attiecīgajā tirgū (skat. spriedumu *Compass-Datenbank*, C-138/11, EU:C:2012:449, 35. punkts).
- 38 Turklāt ir ticis nospriests, ka iestādes, kas sekmē valsts sociālā nodrošinājuma pakalpojuma pārvaldību, veic ekskluzīvi sociāla rakstura funkcijas. Šīs darbības pamatā faktiski ir solidaritātes princips, un tai nav peļņas gūšanas mērķa. Izmaksātie pabalsti ir likumā noteiktie pabalsti, un tie nav atkarīgi no iemaksu apmēra (šajā ziņā skat. spriedumu *Poucet* un *Pistre*, C-159/91 un C-160/91, EU:C:1993:63, 18. punkts).
- 39 Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai *Balgarski poshti* īstenotā pasta pārskaitījumu darbība, kas ļauj veikt vecuma pensiju pārskaitījumus pamatlietā, sekmē vai nesekmē valsts sociālā nodrošinājuma pakalpojuma funkcionēšanu un vai tādēļ tā ir vai nav jāuzskata par saimniecisku darbību, uz kuru attiecas LESD 107. panta 1. punkts.
- 40 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka, lai šī darbība netiktu kvalificēta kā saimnieciska darbība, šai darbībai pēc rakstura, mērķa, kā arī atbilstoši tai piemērojamajiem noteikumiem jābūt nedalāmi saistītai ar valsts pensiju sistēmu (pēc analogijas skat. spriedumu *Aéroports de Paris*/Komisija, C-82/01 P, EU:C:2002:617, 81. punkts). Tātad pamatlietā jāņem vērā pasta pārskaitījumu darbības iespējami nodalāmais raksturs.
- 41 Šajā ziņā it īpaši no dekrēta 50. panta, 54. panta 1. punkta un 58. panta izriet, ka valsts sociālā nodrošinājuma sistēmas ietvaros piešķirto vecuma pabalstu maksāšana ietilpst šī Institūta uzdevumos, kurš šī uzdevuma izpildīšanai *Balgarski poshti* izmanto, lai tikai nodrošinātu vecuma pensiju pārskaitīšanu.
- 42 Turklāt dekrēta 50. pantā ir noteikts, ka vecuma pensiju izmaksāšana var tikt veikta arī ar banku iestāžu starpniecību. Saskaņā ar ziņām, kuras Institūts sniedzis Bulgārijas valdībai un kuras šī valdība minējusi 2015. gada 1. maija mutvārdu procesā, aptuveni 53 % no kopējā vecuma pensiju skaita tiek izmaksātas ar bankas pārskaitījumu. Līdz ar to *Balgarski poshti* veiktie pasta pārskaitījumi patiešām nav vienīgais veids, kādā tiek izmaksātas vecuma pensijas.
- 43 Šie elementi ir norāde, kas ļauj uzskatīt, ka pasta pārskaitījumu darbība, ar kuras palīdzību tiek pārskaitītas vecuma pensijas, varētu tikt nodalīta no valsts pensiju sistēmas. Iesniedzējtiesai ir jānovērtē šo elementu atbilstība, it īpaši ņemot vērā pārējos tās rīcībā esošos faktiskos un tiesību apstākļus.
- 44 Otrām kārtām gadījumā, ja pasta pārskaitījumu darbība, kas ļauj veikt vecuma pensiju pārskaitījumus pamatlietā, būtu nodalāma no valsts sociālā nodrošinājuma pakalpojuma un uzskatāma par saimniecisku darbību, rodas jautājums, vai pasākums, ar kuru dalībvalsts kādam uzņēmumam piešķir ekskluzīvas tiesības veikt vecuma pensiju izmaksāšanu, izmantojot pasta pārskaitījumu, varētu veidot priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 45 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 107. panta 1. punkts neattiecas uz valsts pasākumu, kas tiek uzskatīts kā kompensācija par saņēmēju uzņēmumu sniegtajiem pakalpojumiem, pildot sabiedrisko pakalpojumu saistības, tādēļ, ka šie uzņēmumi patiesībā negūst finansiālas priekšrocības un minētā pasākuma sekas nav šiem uzņēmumiem labvēlīgāku konkurences apstākļu radīšana salīdzinājumā ar konkurējošiem uzņēmumiem (skat. spriedumus *Libert* u.c., C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 84. punkts, kā arī *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 87. punkts).

- 46 Taču, lai šāda kompensācija konkrētajā gadījumā netiktu kvalificēta par valsts atbalstu, ir jāizpilda virkne noteikumu (spriedums *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, 88. punkts).
- 47 Pirmkārt, no sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 89. punkta izriet, ka, lai šāda kompensācija netiktu kvalificēta par valsts atbalstu, to saņēmušajam uzņēmumam faktiski ir jābūt patiešām uzticētai sabiedrisko pakalpojumu saistību pildīšanai un šīm saistībām ir jābūt skaidri definētām.
- 48 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai *Balgarski poshti* patiešām ir atbildīga par sabiedriskā pakalpojuma saistību izpildi un vai šīs saistības skaidri izriet no pamatlietā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.
- 49 Otrkārt, no sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 90. punkta izriet, ka iesniedzējtiesai ir jānovērtē, vai kompensācijas aprēķināšanas parametri ir iepriekš objektīvi un pārskatāmi noteikti.
- 50 Šajā ziņā var atzīt, ka dekrēta 92. panta 2. punktā ir norādīta pamatsumma, no kuras tiek aprēķināta kompensācija par sabiedriskā pakalpojuma saistību pildīšanu.
- 51 Tāpat iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai, piemērojot sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 92. punktā minēto trešo nosacījumu, kompensācija nepārsniedz to, kas ir nepieciešams visu tādu izmaksu vai to daļas segšanai, kuras radušās saistībā ar vecuma pensiju izmaksāšanu, izmantojot pasta pārskaitījumus, ņemot vērā ar to saistītos ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šīs saistības izpildi.
- 52 Ja tāda uzņēmuma izvēle, kuram ir uzticēta pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšana, nav notikusi atbilstoši publiskā iepirkuma procedūrai, kā tas ir pamatlietā, iesniedzējtiesai atbilstoši sprieduma *Altmark Trans* un *Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) 93. punktā minētajam ceturtajam nosacījumam vēl ir jānodrošina, ka šādas kompensācijas apmērs tiek noteikts, pamatojoties uz tādu izmaksu analīzi, kādas vidējam, labi pārvaldītam un aprīkotam uzņēmumam rastos saistībā ar sabiedriskā pakalpojuma saistību izpildi, ņemot vērā ar to saistītos ieņēmumus, kā arī saprātīgu peļņu par šo saistību izpildi.
- 53 Trešām kārtām, lai gan iesniedzējtiesa uzsver, ka *Balgarski poshti* saņemto atlīdzību veido kompensācija, kas nepārsniedz PVTN lēmuma 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikto summu, tomēr jāprecizē, ka šis lēmums attiecas uz pasākumiem, kas veido valsts atbalstu LESD 107. panta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu *Libert* u.c., C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 102. punkts). Tikai gadījumā, ja pašreizējā sprieduma 47.–52. punktā minētie kritēriji netiktu ievēroti un LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumi tiktu izpildīti, iesniedzējtiesa minēto lēmumu varētu piemērot, lai noteiktu, vai pamatlietā izskatāmais pasākums, kas kvalificējams kā valsts atbalsts LESD 107. panta izpratnē, ir saderīgs ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 106. panta 2. punktam, un tādējādi varētu tikt atbrīvots no iepriekšējās paziņošanas pienākuma, kas ir noteikts LESD 108. panta 3. punktā.
- 54 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar PVTN lēmumu, kā izriet no tā 11. un 12. panta, tiek atcelts Lēmums 2005/842, un šis lēmums stājas spēkā 2012. gada 31. janvārī. Kā norāda Eiropas Komisija, PVTN lēmuma 10. pantā ir noteikts, ka atbalsta shēmas, kas ieviestas pirms šī lēmuma stāšanās spēkā un kas ir bijušas saderīgas ar iekšējo tirgu un atbrīvotas no paziņošanas pienākuma atbilstoši Lēmumam 2005/842, joprojām paliek saderīgas ar iekšējo tirgu un paliek atbrīvotas no iepriekšējās paziņošanas pienākuma vēl papildus divus gadus, proti, līdz 2014. gada 31. janvārim. No šī datuma valsts atbalsta shēmai ir jāatbilst PVTN lēmuma nosacījumiem, lai tā varētu tikt atbrīvota no paziņošanas pienākuma.

- 55 Turklāt, tā kā dekrēts ir stājies spēkā 2000. gada janvārī, kā tas izriet no pašreizējā sprieduma 23. punkta, jānorāda, ka saskaņā ar PVTN lēmuma 2. panta 2. punktu gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējs pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniedz ilgāk nekā desmit gadus, šis lēmums ir piemērojams tikai tiktāl, cik no pakalpojuma sniedzēja tiek prasīts vērā ņemams ieguldījums, lai izpildītu savu pienākumu sniegt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, un šāds vērtējums ir jāveic iesniedzējtiesai.
- 56 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pasta pārskaitījumu darbība, kas ļauj veikt vecuma pensiju maksājumus, ir saimnieciska darbība, šis noteikums tomēr neattiecas uz gadījumu, kad dalībvalsts ekskluzīvas tiesības nodarboties ar vecuma pensiju izmaksāšanu, izmantojot pasta pārskaitījumus, piešķir tādām uzņēmumam kā pamatlieta, ja šāds pakalpojums ir pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi un kompensāciju par to veido atlīdzība par šī uzņēmuma pakalpojumiem, ko tas sniedz, lai izpildītu savas sabiedriskā pakalpojuma saistības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīva 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK, ir jāinterpretē tādējādi, ka pasta pārskaitījuma pakalpojums, ar kuru nosūtītājs, šajā gadījumā valsts, saņēmējam nosūta naudas summas ar tāda operatora starpniecību, kuram uzticēts universālais pasta pakalpojums, neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā;**
- 2) **LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pasta pārskaitījumu darbība, kas ļauj veikt vecuma pensiju maksājumus, ir saimnieciska darbība, šis noteikums tomēr neattiecas uz gadījumu, kad dalībvalsts ekskluzīvas tiesības nodarboties ar vecuma pensiju izmaksāšanu, izmantojot pasta pārskaitījumus, piešķir tādām uzņēmumam kā pamatlieta, ja šāds pakalpojums ir pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi un kompensāciju par to veido atlīdzība par šī uzņēmuma pakalpojumiem, ko tas sniedz, lai izpildītu savas sabiedriskā pakalpojuma saistības.**

[Paraksti]